OFFENBACH'

DA OKULDA

VE EGITIMDE

KAYNASTIRMA

ÖNSÖZ

IGEL -OF e.V. ana görevi, ailelere cocuklarinin egitim hayatinda kendilerinin belirledigi katilim anlaminda danismanlik ve refakat etmesidir. Offenbach'da ki bütün ailelere yardimci oluyoruz. Eger destege ve yardima ihtiyaciniz varsa, Bu kitapcikta Hessen eyaletinin okul sistemi hakkinda bilgiler, yardim ve destek imkanlari, ulasabileceginiz muhataplarinizin iletisim bilgilerini bulabilirsiniz.

IGEL-OF e.V.
Initiative Gemeinsam Lernen
für Stadt und Kreis Offenbach

ICINDEKILER

I.	Hessen de okul	4
	Egitim yasas	5
	Okula baslama/ okul kayd	5
	4/5. Sinifa gecis	6
	Kaynastirma	7
	Förderschule	10
	Aile Haklari	10
	Aile katilimi ve karar verme hakki	12
	Tercuman	12
II.	Aileler icin destek ve cocuklar icin ek yardimlar	14
	Sosyal güvenlik kanunu	15
	Katilimci yardimcisi	15
	Aile ici yardimlar	17
	Egitim ve katilim paketi	18
	Erken tesvik merkezi/ SPZ	18
III.	Danismanlik yerleri	20
VI.	Baskı bilgileri	22

Hessen eyaletinde okul

EGİTİM YASASİ

(§ 1 Abs. 1 Satz 1 HSchG

"Her genc insanin egitim hakki vardır." .
Almanya'da egitim zorunludur.
Ebeveynlerin cocuklarini düzenli ve vaktinde okula gönderme zorunlulugu vardır.
Okul sistemi devlet denetimi altinda bulunmaktadir.
Devlet cocuklarin okulda iyi olmasini saglamakla görevlidir.

(§3HSchG

Kimsenin haksizliga ugrama hakki yoktur.
Okul bütün cocuklar ve gencler icindir.
Okul temel degerleri ve birliktelik degerlerini dikkate alir.
Ebeveynlerin okulda söz ve katilim hakki vardir.

Bir cocugun kendine ait haklari vardir.
Her cocugun iyi bir ögrenim icin okulundan yardim alma hakki vardir.
Almancayı iyi konusamayan cocuklarin, almanca ögrenimi icin yardim ve destek alma hakki vardir.

OKULA BASLAMA/ OKUL KAYDİ

Okul cocuklarin okula baslamasina bir sene kala mart / nisan ayinda velilere mektup gönderir. Siz okula gidip cocugunuzun kaydini yaptiracaksiniz.
Bu esnada önemli buldugunuz konulari okula bildirebilirisiniz.
Eger cocugunuzun ön sinifa (**Vorklasse**) gitmesini istiyorsaniz, bunun icin basvuruda bulunabilirsiniz.

§ 18 HSchG

Sayet cocugunuzun okul icin hazir olmadigini düsünüyorsaniz, cocugunuzun bir sene daha ana okulunda (**Kindergarten**) kalmasi icinde basvura bilirsiniz.

§ 58 HSchG

Veliler cocuklarinin baska bir ilkokula gitmelerini istiyorsa bunun icinde basvuruda bulunabilirler. Fakat bunun icin önemli gerekceler geremektedir.

§ 66 HSchG

Almanca: Okul cocugunuzun almanca konusmasini ve anlamasini imtihan eder. Eger cocuklarin almancalari yetersiz ise okula baslamadan almanca kursu yapma haklari vardir. Okul almanca

yetersizligi nedeniyle, cocuklari okuldan geri cevirip Förderschule ya yönlendiremez.
Sinif ögretmeni velilerle konusur ve cougun okuldaki durumuyla ilgli bilgi verir.
Eger cocugun okulda sorunlari varsa, okul bu konuda velilere bilgi vermek zorundadir.

Bu durum icin özel yardim imkanlari vardir:

1. Okul yapabilcegi yardimlarla ilgi bir plan hazirlar.
   Bu yardimlarla cocugun eksiklerini karilanmaya calisilir.
   Okul uzman ögretmenlerden (**Förderschullehrer**) bu konuda yardim alabilir.

§ 2 VOSB

§ 3 VOSB

2. Eger bu yardimlar yetersiz gelirse, uzman ögretmen cocuga dersde yardimci olur. Velilerin bu durumu onaylamalri gerekmektedir.

§ 4/ § 6 VOSB

Veliler cocuklarinin sinifı tekrarlamari icin basvuruda bulunabilirler.

4/5 SİNİFA GECİS

Dördüncü sinif ögretmeni ebeveynleri bilgilendirir.
Sonra ebeveynler arzu ettikleri ögrenim dali hakkinda karar verirler: **Gymnasium, Realschule, Hauptschule, Gesamtschule**.
Okul, öneride bulunur ve ebeveynlere bilgi verir.
Ailelerin sadece ögrenim dali hakkinda secme haklari vardir.
Ancak cocugunuzun hangi okula gidecegine kendiniz karar veremezsiniz.
Egitim müdürlügü (**Schulamt**) cocugunuzun hangi okula gidecegine karar verir. Cocugunuzu kabul eden okuldan size kabul edildigine dair mektup gönderir. Sonra cocugunuzu o okula kayit ettirebilirsiniz. O mektup kesin kayit belgesidir. Ailelerin bu kara-ra itiraz hakki bulunmaktadir.

§ 77 Abs 3 HSchG

KAYNASTİRMA (INKLUSİON)

Kaynastirmanin amaci; hic kimsenin dislanmamasi.
Herkesin sinirsiz, ayni ölcüde ve kendilerinin belirledigi sekilde katilim hakkinin olmasidir.
Hic kimse magdur edilmeyecek ve kaydirilmayacaktir.

§ 3 GG

Hic kimse özürlülügünden dolayi magdur edilmeyecektir.

Okulda kaynastirma:

§54, Abs. 1 HSchG

Bütün cocuklar normal okullara (**Grundschule, Realschule, Gymnasium, Gesamtschule**) alinacaktir.
Engelli cocuklarin ve genclerin özel olarak destek talep haklari vardir.

Hessen eyaletinde bu destekler agirlikli olarak sekize ayrilir: (Förderschwerpunkte)

1. **Dil ögrenim destegi (Sprachheilförderung):**
   Dil gelisiminde sorunu olan cocuklar,
   algilama, dikkat eksikligi ve zihinsel anlamda güclük ceken cocuklar.
   (Bu cocuklar icin okuma ve yazma ögrenimi zor olmaktadir.)
2. **Duygusal ve sosyal gelisim**
   (sozial emotionale Entwicklung):
   Cocuklarin sosyal eylemlerinde sorunlari mevcuttur veya duygusal engellidirler.
3. **Bedensel motorik gelisim**
   (Körperlich motorische Entwicklung):
   Bedensel engelli cocuklar, organ hasarli veya kronik hastaliklar.
4. **Görmek (Sehen):** Görme sorunlu ve görme engelli cocuklar.
5. **Duymak (Hören):** Isitme engelli cocuklar.
6. **Hasta Ögrenciler (Kranke Schülerinnen und Schüler):**
   Derse gidemeyen ögrenciler.
7. **Ögrenmek (Lernen):** Ögrenme engeli ve algi sorunu olan cocuklar.

8. **Akil Gelisimi (Geistige Entwicklung):** Zihinsel ve ögrenme engelli cocuklar.

1 den 6 ya kadar destek alan cocuklar sinfdaki diger cocuklar gibi ayni egitimi alirlar.
7. ve 8. destekleri alan cocuklar okuldaki konulari kolaylastirilmis sekilde ögretilir ve bu normal okul standartlarina denk degildir.

Okul rapor yaziyor

Okul, bu raporda cocugu ve okulun cocuk icin alinacak destek amacli önlemleri tarif ediyor.
Ayrica okul, cocuk icin baska önemler hakkinda da öneride bulunuyor.
Rapor bitince, okul sizi görüşmeye davet eder. Bu davetiye ile birlikte raporun fotokopisini size iletir.
Bu sürec kanunen belirlenmistir ve adim adim isler.
Bu sürecte ebeveynler sürekli bilgilendirilmelidirler ve dahil olmalidirlar.
Ayrica ailelerin itiraz hakki bulunmaktadir.

Birlikte yapilan görüsmenin adina „Förder-Ausschuss" denir.

Bu toplantiya katilanlar okul, aile ve cocugu iyi taniyan uzman kisilerdir.
Ayrica ebeveynler güvendikleri bir kisiyede toplantiya getirebilirler.
Bu toplantida okul ve aile söz konusu olan cocuga nasil yardim edebileceklerini istisare ederler.
Bu konuda öneride bulununur, yardim sekli ve ögrenim yeri hakkinda karar alinir.
Karar almak sadece oy hakki olan kisilerin yarisinin toplantida olmasi kaydiyla mümkündür.
Toplanti hakkinda protokol tutulur. Aileler bu protokulu imzalar ve fotokopisini alirlar.

§ 10, Abs. 2 VOSB

Sonuc:

Ebeveynlerin kararinin, azinlik olmasi halinde sizinde görüsünüz dikkate alinir.

Örnek: Siz kaynastirma istiyorsunuz, diger toplantiya dahil olan kisiler sizinle ayni kararda degiller. Bu halde sonuc kararsizdir. Evraklar egitim müdürlügüne (**Staatliches Schulamt**) gider ve orada bir karar alinir.

Egitim müdürlügünün (Staatliches Schulamt) karari:

Egitim müdürlügü bir karar alir, bu karari paylasir ve aciklar.
Bu durumda ebeveynlerin dinlenme imkani bulunmaktadir.
Görüslerinizi yazili veya sözlü olarak bildirebilirsiniz.
Daha sonra Egitim Müdürlügü (**Staatliches Schulamt**) bir mektupla size kararini gönderir.
Bu kararda cocugunuzun destek alma haklari ve ögrenim yeri bulunur.

§ 9 Abs. 9 VOSB

Ebeveynlerin itiraz hakki vardir

Eger bu karari onaylamiyorsaniz, cocugunuz icin belirlenmis destek hakkinda veya ögrenim yeri hakkinda itiraz edebilirsiniz.
Itirazinizi yazili olarak Egitim Müdürlügüne (**Staatliches Schulamt**) gönderebilirsiniz.
Bu itirazda karar ile görüs ve fikirlerinizi aciklayabilirsiniz. Itiraz icin bir ay zamaniz vardir. Eger itiraziniz reddedilirse mahkemeye basvuru yapabilirsiniz.

Önemli:

Cocugunuz Förderschule ya gönderilirse , yeni bir karar veya mahkeme karari cikincaya kadar o okula gitmek zorundadir.
Aileler mahkemede acil islem basvurusu yapabilirler.

§ 54 Abs. 5 HSchG

Okulun Olumsuz Kararina Ragmen Kaynastirma Hakki:

Hessen eyaletinin egitim yasasina göre, her cocugun okulda kaynastirma hakki bulunmaktadir.
Eger sorumlu okul, cocugunuzun ihtiyaci olan destekleri veremiyorsa, egtimim müdürlügü cocugunuzun hangi okula veya Förderschule ya gideceginin kararini verir. Ama okul sizin kaynastirma isteginizi kolayca red edemez. Sayet ederse bu red kararini cok iyi bir sekilde aciklamak zorundadır.

§54 Abs. 4 HSchG

FÖRDERSCHULE

Ebeveynler cocuklarini Förderschule ya göndermeyede haklari vardir.
Bu kararlarini sorumlu okula 15. Araliga kadar bildirmelidirler ve Förderschule icin basvuru yapabilirler.
Förderschule cocugun kaydi ile karar alir.

§ 54/§ 58 HSchG

AİLELERİN HAKLARİ

Egitim müdürlügü (**Staatliches Schulamt**), okullar ve ögretmenler okul yönetiminin birer parcasidir.
Her yetkili kurum, kanunlara ve yasalara göre davranmalidir.
Okul ve ögretmenler ebeveynleri bilgilendirmelidirler ki kendileri karar verebilsinler.

Ailelerin yetikili kurumlara karsi olan haklari:

- Ögrenim gelisimi ve okul notlari hakkinda bilgilendirilme hakki
- Okul ile görüsmelerde destek alma hakki
- Ögrenci dosyasini görme ve fotokopi alma hakki
- Itiraz hakki (Dikkat: Karara karsi olan itirazlarda itiraz süresi vardir)
- Sikayette bulunma hakki (üst düzey okul denetleyicisinde)
- Görüslerinizin okul yönetimi tarafından dinlenmesi hakki
- Önerilerinizin dikkate alinmasi hakki

§72 HSchG

§ 14 Verw. verf. Gesetz

§ 72, Abs. 5 HSchG, § 29 VerwverG + hess. Gebüre-nordnung

Ebeveynler görüs ve düsüncelerini yazili olarak okula veya egitim müdürlügüne (**Staatliches Schulamt**) iletebilir.
Ayrica kendinizde gerekli yerlere gidip düsüncelerinizi paylasabilirsiniz. Yetkililer sizin düsüncelerinizi almak ve aktarmak zorundadır.

Kaynastimanin aileler icin süresi yoktur.

AİLELERİN KATİLİMİ

Veli Toplantilari (Elternabend)

Sinif ögretmeni senede iki defa aileleri veli toplantisina davet eder.
Bu toplantida sinif ve okuldaki hadiselerden bahseder, örnegin ögrenim malzemleri, geziler, sinavlar, eglenceler hakkinda.
Ebeveynlerin bu toplantilara katilmalari cok önemlidir ki sürekli bilgili olsunlar.
Bu durum cocugunuzun lehinedir.
Yeterli almanca konusamayan aileler, okuldan tercuman talebinde bulunabilir.

Ebeveynlerin Konseyi (Elternbeirat)

§106 HSchG

Aileler iki senede bir sinifın ebveynler konseyini secerler.
Bu konsey, aileleri ve ailelerin haklarini okulda sürekli olarak temsil eder.
Onlar sinif ögretmeni ve aileler arasindaki baglantidirlar. Okuldaki yasam hakkinda aileleri bilgilendirir. Ebeveynler konseyinin bir temsilcisi vardir.
Eger cocugunuzun bir sorunu varsa, bu konseyden yardim isteyebilirsiniz. Ayrica okulu bir konuya dahil etmek istiyorsaniz, konseyden bunu talep edebilirsiniz.

Yuvarlak masa toplantisi (Runder Tisch)

Cocugunuzun okula baslamasi ile sorun yasarsaniz ve bu sorunu sinif ögretmeni ile çözemiyorsaniz yuvarlak masa toplansiti talep edebilirsiniz.
Bu toplantiya kimlerin katilacagi hakkinda öneride bulunabilirsiniz.
Bu toplantida birlikte konusup cocugunuzun sorunu ve okula baslamasi ile ilgili çözümler bulabilinir.
Okul bu toplanti hakkinda protokol yazar ve sizede fotokopisini veririr.

TERCUMAN

Resmi dairelerin dili almancadir.

Resmi daireler ebeveynlerin haklarini korur. Bu nedenle ailelerin kendilerini anlamasini saglar ve gerekli tercumanin maliyetini karsilar.

Bunun icin ailelerin derhal okula veya egitim müdürlügüne tercuman taleplerini bildirmeleri gerekmektedir.

Resmi daire tercümanlik icin birini görevlendirir veya siz güvendiginiz almanca konusan biriyle toplantilara katilabilirsiniz.

Aileler icin destek ve cocuklar icin ek yardimlar

SOSYAL GÜVENLİK KANUNU (DAS SOZİALGESETZBUCH SGB)

Sosyal haklar sosyal güvenlik kanununda yazilidir.
Engelli cocuklarin okuldaki katilimlari icin gerekli olan yardimlar bu kanununlar dahilindedir.
Sosyal güvenlik kanunlari 12 kitapdan olusmaktadir.
Engelli cocuklar icin yardim
Engelli cocuklara okulda destek olmak icin bir kisi eslik edebilir. (**Schulbegleitung**)
Eslik eden kisi cocugun okula ve derslere katilmasi icin yardimci olur.
Ders konularini ve bilgilerini cocuga sadece ögretmen saglar.

KATİLİMCİ YARDİMCİSİ

§§ 53/54 SGB XII

Eger bir cocuk zihinsel, bedensel, görme veya isitme engelliginden dolayi okulda idare edemiyorsa, ailesi sosyal güvenlik kurumuna (**Sozialamt**) basvuruda bulunulurlar.
Cocukta ruhsal engel bulunuyorsa (Otizim, DEHB dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu, korku rahatsizigi, tutku bozukluğu) ailelerin genclik hizmetleri dairesine (**Jugendamt**) basvuru yaparlar.
Bu basvurunun yani sira uzman doktordan rapor almaniz gerekiyor.
Yardimlar herzaman bireysel ihtiyaca göre verilir.

Dikkat: Jugendamtin yardimlari egitici veya genclik yardimlari degildir.
Bu yardim toplumdaki yasama dahil olma yardimidir.
Bazi durumlarda ayni zamanda cocuk icin genclik yardiminada (**Jugendhilfe**) ihtiyac olabilir.
Okuldaki katilim yardimi cocugun gittigi okuldan bagimsizdir.
Okulun cocuk icin sagladigi özel destekler okul esligi (**Integrationskraft**) icin sart degildir.

Basvuru

Ebeveynler Sozialamta veya Jugendamta giderler. Ayrica mektupta yazmaniz mümkündür.
Ebeveynler cocuklarinin engelini tarif ederler. Bu sekilde cocu-

gun okulda ne tür yardimlara ihtiyaci oldugu aciklanir. Cocugun engeli hakkinda rapor sunulur Sozial veya Jugenamta. Okul cocugun hakkindaki raporu ve ders planini gönderir.
Cocuk saglik kurumunda (**Gesundheitsamt**) resmi doktorlara sunulur.

Mühletler/ Süreler

Resmi dairelerin basvuru yaptikdan sonra durumu degerlendirmek icin iki hafta mühletleri vardir. Bu zaman esnasinda cocuk icin hangi resmi dairenin sorumlu oldugu belirlenir ve basvuru sorumlu kuruma yönlendirilir.
Ebeveynler bu durumdan haberdar edilir.
Sorumlu kurum üc hafta icinde cocugun ihtiyacini belirlemek zorundadir.
Eger bir rapor gerekliyse, rapor iletildikten sonra iki hafta icinde durum degerlendirilir ve karar verilir.

§ 14 SGB IX

Onaydan sonra

Ebeveynler cocuklarinin haklarini kavrarlar ve basvuruda bulunurlar. Cocuklarinin ihtiyaclari hakkinda rapor sunarlar. Ayrica itiraz etme imkaninizda vardir.
Cocugunuza okulda eslik edecek kisi icin istediginiz organizasyonu secebiliriniz.
Sozialamt veya Jugendamt talebinizi degerlendirir ve cocugunuzun ihtiyaci hakkinda bir karar aciklar. (Zaman ve kapsam)

Sectiginiz organizasyon cocukla ve ebeveynle bir araya gelir ve yardim hakkinda istisarede bulunur. Okulda eslik edecek kisi bu organizasyonu gönderir ve öder.
Organizasyon masraflari Jugendamt veya Sozialamtin üzerinden karsilar.

Okul esliginin görevleri

Okul isbirligi yapmak zorundadir.
Ebeveynler okulla iyi bir iliski sürdürmelidirler.
Sadece bu sekilde cocugunuza yardimci olabilirisiniz.

Aciklik getirilmesi olan noktalar: Kim ne yapiyor? Isbirligi nasil ?

Okul esliginin görevleri cocugun ihtiyaclarina baglidir. Okulda katilim hakkinda bir cok soru mahkeme karariyla netlige kavusmustur.
Okul esligi yapan kisi engelli cocugun bakiminda ve genel olarak pedegojik anlamda yardimcisi olur. Cocugun bir nevi okulda rehberligini yapar ve ona göz kulak olur.

Örnek olarak:

- Dersde, okul yolunda, tenefüslerde ve okul gezilerinde eslik ve rehberlik eder.
- Cocuk ile cevresi arasinda aracilik eder.
- Bakim: Tuvalet gidislerine, giyimde ve cikarmada, tippi önemlerde yardimci olur.
- Genel pedegojik yardimlar: Calisma kagitlarini yapilandirir, dersleri tekrarlar/anlatir, konsantrasyonda yardimci olur, cocugu tesvik eder.

AİLE İCİ YARDİMLAR

Ailenin yükünü hafifletecek hizmet/ aileyi destek veren hizmet (FeD)

Engelli cocularin ebeveynleri nu yardimları icin bavuru yapabilirler.
Bu destekler pratik yardimlar seklindedir örnegin cocuk bakiminda ve ev idaresinde.
Hizmet veren kurumlarin calisanlari haftada 1 - 2 defa bir kac saatligine gelirler.
Bu sekilde engelli cocugun bakimindan sorumlu olan kisilerin yükür hafifler.
Bu hizmetleri yapan kurumlar: Behindertenhilfe, Diakonie, Caritas, AWO.
Bu dernekler engelli kisilerin bos zamanlari icin imkanlar sunuyorlar.
Ebeveynler saglik sigortasinda veya Sozialamt da masraflarinin Pflegeversicherung üzerinden veya Eingliederungshilfe üzerinden karsilanmasi icin bavuru yapabilirler.

§§ 39, 45b SGB XI

§ 53, 54 SGB XII

Sosyal pedegojik aile yardimi

Cocugun egitimi veya bakimiyla ilgili zorluk ceken ebeveynler bu aile ici yardimdan faydalanabilirler.
Bu yardimlar ailelerin cocuk egitiminde, güncel sorunlarda ve devlet kurumlariyla olan anlasmazliklara destek olurlar.
Bu yardim icin Jugendamt da ,,egitim icin yardimlar" kapsaminda basvuru yapilabilir.

§ 31 SGB VIII

EGİTİM VE KATİLİM PAKETİ

Issizlik parasi ve sosyal yardim alan aileler icin devlet cocuklarin özel ders (**Nachhilfe**) masraflarini karsilar.
Eger ögrenci egitiminden para kazanmiyorsa bu ücretsiz özel dersden cocugunuz 25 yasina kadar faydalanabilir.
Eger okulda ders yapma imkani yoksa, özel ders masraflari karsilanir.
Okul yazili olarak özel ders gerekligilini teyit eder.
Özel ders sadece iyi notlar icin degildir, daha fazla sinifı gecmek icindir.
Ebeveynler egitim ve katilim icin olan bu hizmeti MainArbeit da basvurabilir.
Orada gerekli evraklari bulabilirsiniz.
MainArbeit özel ders veren dershaneler icin ya kupon verir veya ücreti karsilar.

§ 28 SGB II

ERKEN TESVİK MERKEZİ/ SOZİALPÄDİATRİSCHES ZENTRUM (SPZ)

Eger bir cocuk dogumdan sonra gelisiminden tehlike altindaysa, engelliyse veya engelli olma tehlikesi varsa **erken tesvik merkezi** (**Frühförderestelle**) aileye cocuk okula baslayana kadar destek ve yardimci olur.
Ayni zamanda verilen hizmetler: Erken tani, gelisim destegi, terapi ve danismanlik.

Sozialpädiatrisches Zentrum (SPZ) ebeveynlere cocuklarinin saglik sorunlarinda ve gelisimlerinde destek olur.
Bunun icin cocuk doktorunun sevk kagidi (**Überweisung**) gereklidir.

SPZ de de farkli uzmanlar birlikte calisir (Doktorlar, Terapistler, Psikoloklar).
Erken tani, terapiler ve yardimci vasitalar hizmetler dahilindedirler.
Bu hizmetler icin masraflari saglik sigortasi karsilar.

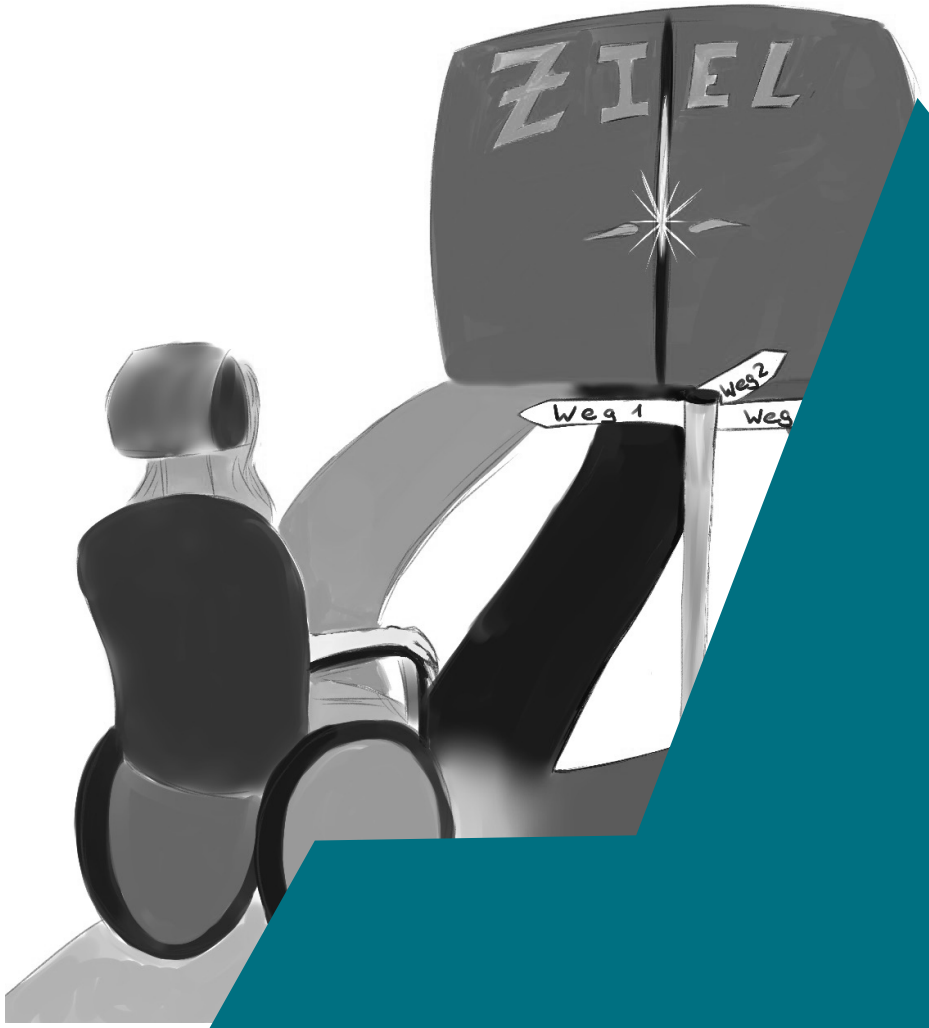

Danismanlik yerleri

IGEL-OF e.V.
Dorothea Terpitz
Wilhelmsplatz 2
63065 Offenbach
069 – 83 00 86 85
info@igel-of.de

EUTB-Beratungsstelle/IGEL-OF e.V.
Susan Dehelean/Magnus Gutmann/Stefan Kneisel
Waldstraße 45
63065 Offenbach
069 - 175548362
eutb@igel-of.de

Caritas - Caritashaus St. Josef Offenbach
Platz der Deutschen Einheit 7
(Eingang Kaiserstraße 69)
63065 Offenbach
069 - 8 00 64 - 0
caritashaus-st.josef@cv-of-fenbach.de

DRK - Deutsches Rotes Kreuz Kreisverband Offenbach e.V.
Selda Seyhan (ELMO Plus)
Luisenstr. 70
63069 Offenbach
Tel 069 80 10 81 88
selda.seyhan(at)drk-of.de

Diakonie
Christiane Esser-Kapp
- Fachberatung Inklusion -
069 - 98 55 06 96
0176 - 405 773 50
inklusion.rhein-main@ekhn-net.de

Internationaler Bund Jugendmigrationsdienst Offenbach
Nese Gülgenli, Alexej Geyer
Bleichstr. 16
63065 Offenbach
069 - 69 80 90 48 79
jmd-offenbach@ib.de

Stadt OF - Bildungsbüro Fachstelle Bildungskoordinierung und Beratung in der Volkshochschule Offenbach
Jasmin Hambach
Berliner Straße 77 (Erdgeschoss, Zimmer E32)
63065 Offenbach
Tel: 069 8065-3838
bildung@offenbach.de

Staatliches Schulamt für die Stadt Offenbach am Main
Staddthof 13
63065 Offenbach
069- 80053-0
poststelle.ssa.offenbach@kultus.hessen.de

Frühförderstelle Interdisziplinäre Frühförder- und Frühberatungsstelle Offenbach
Thomas Conrad
Ludwigstraße 136
63067 Offenbach am Main
069 - 9854390
t.conrad@behindertenhilfe-offenbach.de

SPZ - Sozialpädiatrisches Zentrum
Ärztlicher Leiter: Dr. med. M. Bollinger
Starkenburgring 66
63069 Offenbach
069 - 84054322
spz-sof@sana.de

BASKI BILGILERI

1. Auflage 2018

GRAFİK UND LAYOUT:
Anne Krieger

ZEİCHNUNGEN:
Annalena Diederich

© IGEL-OF e.V. / www.igel-of.de

Gefördert durch die
AKTION MENSCH